

בית יעקב

בית ספר חרדי לבנות שהוקם בפולין בשנת תרע"ז (1917) והיה לימים לרשת חינוך הכוללת בתי ספר ברחבי העולם כולו. מטרת בית הספר הייתה לחנך את בנות ישראל ברוח התורה והיהדות ולמנוע את מעבר התלמידות לבתי ספר פולניים. עד להקמת 'בית יעקב' למדו בנות מבתי חרדיים בביתן או במוסדות פולניים כלליים. התחזקות תהליך החילון וריבוי מקרי הפנייה לרכישת השכלה כללית הדגישו את הצורך במוסד חינוכי שיתאים לציבור האורתודוקסי בפולין. בית הספר הראשון הוקם בקרקוב ביזמת שרה שנירר ובתמיכת ראשי 'אגודת ישראל' והפך בתוך כמה שנים לרשת חינוך ענפה הכוללת סמינר למורות (הוקם בתרפ"ב – 1922). המפעל התפתח במהרה לרשת ענפה של מאות מוסדות 'בית יעקב' שהוקמו בעיירות ובערים שונות בפולין.

לסמינר למורות הגיעו תלמידות לאחר שסיימו את למודיהן בבית הספר התיכון, והן הוכשרו לחינוך, להדרכה ולהוראה בבתי הספר של רשת 'בית יעקב'. משך הלימודים בסמינר היה שנתיים ותכנית הלימודים כללה מקצועות עיוניים ופדגוגיה, כשעיקר הדגש הושם על לימודי תורה, יהדות והלכה. מסמינר המורות הסתעפה רשת החינוך של 'בית יעקב' שכללה גם פעילויות לשעות אחר הצהריים, לימי ראשון ולחופשת הקיץ. לאחר פטירתה של שרה שנירר בתרצ"ה (1935) עמד הרב יהודה לייב אורליאן בראש הרשת, והוא היה גם זה שהוביל את המשך פעילות מוסדות 'בית יעקב' בתקופת המלחמה עד לרציחתו.

מתוך: הדס גולדמן וחוי בן ששון, שנות ראינו רעה – פרקים בתולדות היהדות הדתית בתקופת השואה, בית הספר המרכזי להוראת השואה, יד ושם, ירושלים 2003.